

Referat despre sculptura egipteana - a doua parte

Fiind un "concentrat" de viata, statuia trebuia sa reprodusa subiectul in plenitudinea fortelor vitale si demnitatii lui. Expresia de liniste o pastreaza nu numai figurile regale, ci ea se regaseste in toate statuile egiptene. Chiar cind sint reprezentate in miscare, personajele au un mers rar si maiestuos, calcand cu toata talpa; iar expresia fetei este invariabil senina, detasata de viata cotidiana. Totul cu o liniste solemna asupra careia pare a se proiecta constiinta eternitatii.

Bineinteles ca in interiorul acestor norme generale, modalitatile artistice concrete au fost de-a lungul nu numai a unor perioade mari, ci variind chiar de la o dinastie la alta infinite. Realismul ca nota dominanta alterna cu hieratismul, cu stilizarea, cu idealizarea conventionala, intr-o serie continua de reactii si contrareactii. Nimic mai fals decat sa se vorbeasca de o pretinsa "uniformitate" a artei egiptene. Statuia, da, un puternic sentiment al traditiei, liber sau impus; erau cu strictete respectate anumite canoane; norma suprema raminea perfectiunea executiei tehnice, a mestesugului artistic; dar dedesubtul acestor rigori pulsa si individualitatea artistului, se afirma, se simtea personalitatea sculptorului anonim. Exista apoi, bineinteles, si o permanenta deosebire de stil intre statuile personajelor solemne (zei, faraoni, regine, printi) si statuile sau statuetele reprezentand demnitari de rang superior, persoane particulare sau simpli slujitori.

Printre capodoperele sculpturii Regatului Vechi se numara: marele Sfinx din Giseh (capul faraonului Khefren), statuia lui Khefren (muzeul din Cairo), grupul Mikerinos si regina Khamerer Nebti (muzeul din Boston), cel al printului Rahotep si printesei Nofret (Cairo), cel de un realism dus la grotesc al piticului Seneb si familiei sale (Cairo); precum si celebrele statui a "pri marului" (in lemn, Cairo) si a scribului de la Louvre (calcar policromat) sau a celui de la muzeul din Cairo.

Din timpul Regatului Mediu: statuile faraonilor Mentuhotep I si Sesostris I (gresie si calcar, Cairo), sau a gratioasei purtatoare de ofrande (lemn stucat si pictat, Louvre). Iar din epoca Regatului Nou busturile reginei Nefertiti (calcar pictat, cel din Berlin; quart, cel din Cairo); ale faraonilor Tuthmosis I, Tuthmosis III, Amenhotep II, Tutankamon si zeului Amon-Ra, si in primul rand Ramses II (in granit negru sau roz; toate in muzeul egiptean din Torino); in fine, statuile "colosilor" din Teba (27 m), reprezentandu-1 pe Amenofis III, precum si cele patra statui gigantice (20 m) reprezentandu-1 pe Ramses II, in fata templului sau din Abu-Simbel.